

LÁBské NOVINY

ČASOPIS OBECNÉHO ZASTUPITELSTVA A OBČANOV LÁBU • ROČNÍK XXIV. • ČÍSLO 3/2019 – 9.10.2019 • 0 €

Historicky prvá zostava športového klubu v roku 1929: Ján Sirota, Anton Lipka, Ján Hanzel, Marcel Lisý, Rudolf Kovár, František Sirota, Pavel Šimkovič, Jozef Kolandra, Ján Draboš, Viktor Zálesnák a Ondrej Súkeník. Vtedajšie ihrisko na pasienkoch bolo nevyhovujúce, preto sa na obecnom pozemku v roku 1931 vybudovalo nové. Športový klub zaň platil nájomné vo výške 90 Kč.

Lábske hody v znamení osláv 90. výročia založenia OŠK Láb

Vážení spoluobčania, športoví priatelia!

Obec Láb a Obecný športový klub v Lábe si vás dovoľuje pozvať na oslavy 90. výročia založenia futbalu a športu v Lábe, ktoré sa uskutočnia dňa 12. októbra 2019, t. j. v sobotu na futbalovom štadióne.

PROGRAM:

09.00 – 12.30 h

Majstrovské zápasy:

09.30 h

– prípravka OŠK – IMAS,
– starší žiaci OŠK – Rohožník

12.30 – 15.00 h

– zápas starých pánov
ŠK Slovan – OŠK Láb

15.00 – 16.00 h

– oslavy 90. výročia

16.00 – 18.00 h

– majstrovský zápas IV. ligy
OŠK – TJ Záhoran Jakubov

Záver – spoločné posedenie
všetkých účastníkov

Z poverenia obecného zastupiteľstva, vedenia obce a výboru Obecného športového klubu v Lábe sa vám prihovráame pri príležitosti 90. výročia založenia futbalu a športu v Lábe.

Zamýšľame sa nad tým, aký význam má výročie tohto druhu v tejto dobe a chápeme to, ako odkaz všetkých pokolení futbalistov a športovcov, ktorí sa od roku 1929 podieľali na organizovanej činnosti futbalu a športu v Lábe. So spätným pohľadom na dobu a podmienky, v akých naši predkovia hrali futbal a športovali im patrí úcta a uznanie.

Organizovaná činnosť futbalu a športu v Lábe za uplynulých 90 rokov si pamätá chvíle, príjemné aj nepríjemné, slzy šťastia a slzy smútku, ktoré vstúpili do srdc všetkých občanov Lábu a priaznivcov z blízkeho okolia. Vo chvíľach najťažších v období II. svetovej vojny, zmeny politických režimov, hospodárskych kríz, futbal a šport poskytovali silu a duševnú útechu.

Vážení spoluobčania, športoví priatelia, pozývame vás na spoločné stretnutie, na ktorom si spoločne pri tejto príležitosti zaspomíname na časy minulé a podiskutujeme o časoch budúcich.

Tešíme sa na vás!

Marián Moravčík, starosta obce
Mgr. Pavel Chmela, predseda OŠK Láb

Viac o histórii OŠK na stranách 11 a 12

Stravovanie v školskej jedálni

V roku 2014 po mojom nástupe do funkcie starostu obce Láb som zaviedol, ako jednu z prvých vecí, hlavne pre našich starších spoluobčanov, ktorí majú problém s pohybom, službu rozvozu obedov. Napriek tomu, že sa našli aj takí, ktorí túto službu využívali ako bezplatnú donášku, hoci nemajú problém s pohybom, nechali sme túto bezplatnú službu hlavne pre starších a imobilných spoluobčanov aj v novom volebnom období.

V prvej polovici tohto roku vláda prijala opatrenie, na základe ktorého od 1. 9. 2019 majú deti, navštevujúce základnú školu, dostávať obedy zadarmo. Zároveň stanovila sadzbu 1,20 € ako príspevok, ktorým sa štát na týchto obedoch bude podieľať. Pre našu školskú jedáleň to ale znamenalo, že sme nevedeli vyhodnotiť, ako rodičia zareagujú na túto skutočnosť. Aby to bolo jasnejšie, vysvetlím to faktami, ktoré sú už dnes jasné.

V roku 2018 vyrobila školská jedáleň spolu 30 469 obedov, z toho pre deti základnej školy 20 433 obedov pre zamestnancov 2 610 obedov a obedov pre dôchodcov bolo spolu 7 406.

V školskom roku 2019/2020 začalo našu školu navštevovať spolu 180 detí. To by znamenalo, že ak by sa prihlásili všetky deti na obedy v školskej jedálni bolo by treba za rok vyrobiť cca 36 000 obedov len pre žiakov základnej školy. Ak k tomu pripočítame len počty obedov pre zamestnancov a dôchodcov z roku 2018 bolo by to spolu viac ako 46 000 obedov. Navyše ako 50 % nárast výroby obedov, ale školská jedáleň nebola ani personálne ani kapacitne pripravená.

Na základe uvedeného sme sa nakoniec rozhodli, že počkáme, ako sa situácia s odberom obedov detí v školskej jedálni vyvinie a koľko detí sa na obedy prihlási. Preto sme rozhodli, že výdaj jedál pre dôchod-

Pokračovanie na 2. strane

Stravovanie v školskej jedálni

Dokončenie z 1. strany

cov bude v septembri pozastavený. Prvé septembrové dni ukázali, že naše obavy sa naplnili a toľko propagované takzvané obedy zadarmo mali za následok, že sa do školskej jedálne prihlásili takmer všetci žiaci základnej školy. Samozrejme, aj na túto situáciu sme boli pripravení a kuchyňu sme v priebehu mesiaca doplnili novými technologickými zariadeniami s cieľom zvýšiť možnú kapacitu výroby jedál. Posilniť sa musíme ešte personálne.

V prvej polovici októbra bude školská jedáleň opäť variť obedy pre dôchodcov. Za vzniknutú situáciu sa všetkým dotknutým týmto osprave-

dlňujem, ale myslím, že rozhodnutie uprednostniť deti pri nejasnej situácii bolo správne. Pre úplnosť a informáciu uvediem ešte niekoľko číselných faktov o našej školskej jedálni.

V roku 2018 si zaplatili deti 1. stupňa za jeden obed 0,95 €, obec doplatila 2,08 €. Deti 2. stupňa zaplatili za jeden obed 1,01 € obec doplatila 2,08 €. Dôchodca zaplatili 1,88 € obec doplatila 1,32 €.

V roku 2020 sa aj tieto ceny na základe nových skutočností budú meniť, o týchto zmenách bude obecné zastupiteľstvo rokovať ešte do konca tohto roku.

M. Moravčík, starosta

Kvetinárstvo – nová predajňa

Otvárame malé kvetinárstvo v Lábe na ul. Benjamína Záhradníka 7 (pri štadióne). Robíme kytice na počkanie, pri väčších objednávkach môžete volať na číslo 0911 76 48 53.

Otváracie hodiny:
po–pia
od 8.00 do 16.00 h.

Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice pokračuje

V predchádzajúcich Lábskych novinách bolo spomínané, ako stred dediny opeknel vynovenou Hasičskou zbrojnicou. Áno, ale to je len vonkajšok. Čakala nás ešte vnútorná úprava – za omietanie dier po výmene ústredného kúrenia, vymalovanie celého interiéru hasičskej zbrojnice, to znamená, nová garáž, stávajúce garáže, zasadačka a rekonštrukcia toaliet, obnovenie farby na soche sv. Floriána na priechod budovy.

Ďalej náter podláh v každej garáži, náter zábradlí a mreží. Prestahovanie všetkých skríň na obleky hasičov, regálov a celého vybavenia a fasáda na malú betónovú garáž.

Za spomenutie stojí aj údržba pridelenej techniky, kompletná rekonštrukcia Š-706 – pretesnenie armatúr, vyvarenie hrdzavých častí karosérie a podvozku a prestriekania karosérie.

To je len stručný výňatok zo stoviek hodín odpracovaných našimi členmi od začiatku výstavby, obnovy a skrášlenia obecného majetku hasičskej zbrojnice.

Rozlúčka s letom

Dňa 24. septembra sa veľká časť členov ZO JDS Láb zúčastnila na športovo-zábavnom popoludní. Petang, hudba, tanec a výborné jedlo s priateľmi na ihrisku OŠK Láb. Spojené s prehliadkou krásnych nových priestorov pre našich malých aj veľkých športovcov. Počasie nám prialo, takže sme si to užili.

Maruška Kovárová

Hasiči zasahovali

Dňa 30.7.2019 bola naša jednotka po privalových daždoch, vyslaná KOS na technický zásah do Malaciek. Išlo o odčerpávanie vody z pivníc rodinných domov na Kozjej ulici, v počte 1+3, CAS-32 T-815. Pomocou plávajúcich čerpadiel sme vodu odčerpávali z troch rodinných domov. Zásah trval vyše dvoch hodín.

P. Kovár, veliteľ

Zhodnotenie kultúry v obci

Rád by som sa vám prihovril ako predstaviteľ obecného zastupiteľstva, ktorý má na starosť kultúru v obci. Vďaka starostovi obce a niektorých poslancov sme pripravili pre obyvateľov Lábu akcie, ktoré sa ukázali ako úspešné.

Začiatkom roku sme zorganizovali už piaty obecný ples, na ktorom vystúpili skupiny *Funkiez* a *Kmetoband*. Skvelú náladu a úroveň plesu sa budeme snažiť udržať aj na tom najbližšom. Sme veľmi radi, že **25. januára 2020 sa bude konať šiesty reprezentačný ples obce Láb**, na ktorom vystúpia skvelí *Sway Band* a obľúbená speváčka *Beáta Dubasová*. O moderovanie akcie sa opäť postarám ja spolu so starostom obce Mariánom Moravčíkom.

V marci sme oslávili *Deň učiteľov* večerou v reštaurácii Habánsky dom, kde sme sa stretli so súčasnými, ale aj bývalými učiteľmi a zamestnancami ZŠ a MŠ Láb.

V polovici apríla sa upratovalo. Síce by sme boli radšej, keby sa do upratovania obce a jej blízkeho okolia zapojilo ešte viac občanov, sme však spokojní a vďační, že aj napriek nepriaznivému počasiu sa nám podarilo zbaviť naše ulice a okolité lesy odpadu. Mrzí nás však bezohľadnosť ľudí, ktorí bezproblémov svoj odpad, či už zo staviieb, alebo ten bežný, vyhadzujú do lesov a znečisťujú prostredie. Toto je vec, na ktorej skúsime viac zapracovať, aby sme sa týchto nezodpovedných barbarov konečne zbavili.

Koncom apríla sa konal v našej obci *Lábsky Majáles*. Tretí ročník priniesol opäť kultúru do našej dediny, regiónu a ich zviditeľnenie. Skupiny *Desmod*, *Polemic*, *Zoči Voči*, ale aj skupina, v ktorej pôsobil ja – *Inekafe*, sa predstavili na hlavnom pódiu a spolu s návštevníkmi vytvorili skvelú atmosféru tohto jednodňového festivalu. V predošlých novinách ste sa o Majálese dozvedeli určite viac, preto spomeniem snáď už len termín štvrtého ročníka. Ten je 23. 5. 2020 a vystúpi na ňom opäť špičky slovenskej hudobnej scény.

Na *Deň matiek* 12. mája pripravili program učiteľka a vychovávateľka ZŠ a MŠ Láb. Prijem-

ná akcia, na ktorej vystúpili naši žiaci v plnej telocvični ZŠ si zaslúžia spolu s učiteľmi uznanie a pochvalu. Nie jeden rodič a zvlášť matky sa úprimne tešili z ich vystúpení.

V júni organizovali DHZ Láb *Memoriál Tobiáša Ondrovica*. Akcia, na ktorej si zasúťažili nielen hasiči sa uskutočnili na miestnom futbalovom štadióne. Tiež veľmi vydarená akcia v réžii našich dobrovoľných hasičov.

Deň detí bol tento rok veľmi veselý. Vďaka členovi kultúrnej komisie Romanovi Miznerovi sa sem podarilo dotiahnuť výstavu policajných „mašín“, alebo policajnú kynológiu v podobe šteniatok, či konského doprovodu. Výstava spojená s programom pre deti trvala celé popoludnie, keďže záujem bol naozaj veľký. Vystúpenie speváčky *Dúhalky* a následná *detská diskotéka* sa ukončila popoludňaným venovaním hlavne deťom našej obce a okolia.

Týždeň po detskej akcii sme privítali do Lábu rôzne ľudové súbory. O bohatý program na *Krojovanom dni* sa postarala členka kultúrnej komisie Jana Zálesňáková. V miestnom parku sa zišli ľudia, ktorí si radi pripomínajú ľudové tradície a ktorí podporujú záhorácku folklórnu kultúru. Obec je súčasťou projektu, preto budeme určite podporovať pokračovanie takýchto tradičných akcií.

OŠK Láb tento rok oslavuje svoje 90. výročie. 7. septembra bola naplánovaná oslava tohto výročia, ktorá však nakoniec neprebehla. Počasie nám neprialo a terén futbalového ihriska nebol spôsobilý na celodennú futbalovú zaberačku. Nevadí. Blížila sa *hody* a keďže sme našli spolu s hosťami akcie spoločný termín, tak sme presunuli oslavu na sobotu 12. 10. Program bude viac-menej rovnaký okrem jednej zmeny. Namiesto priateľského zápasu OŠK Láb s FK Pohronie sa bude hrať *majstrovský zápas s TJ Záhoran Jakubov*. Okrem zápasov žiakov a pripravkárov sa odohrá zápas aj starých pánov *OŠK Láb* a *Old Boys ŠK Slovan Bratislava*. Láb privíta legendy slovenského futbalu, po ktorom sa bude konať aj oslava výročia

našho futbalového klubu a následne už spomínané derby medzi našimi „A“-čkarmi a TJ Jakubov. Vstupné je zdarma a ste srdečne vítaní.

ZOZNAM AKCIÍ, ktoré nás čakajú ešte do konca roka:

- 13. 10. Obecné hody
- 19. 10. Ľudová zábava na Vendelínkove hody so skupinou Bečkovi chlapci
- 20. 10. Vendelínkove hody
- 27. 10. Úcta k starším
- 7. 12. Mikuláš
- 31. 12. Silvester

Jozef Praženc, predseda kultúrnej komisie v Lábe

Na záver by som rád poďakoval starostovi obce, členom kultúrnej komisie a všetkým ľuďom, ktorí sa týchto akcií v obci Láb zúčastnili, pomohli a podporili tak kultúru v našom regióne.

Ludová zábava so skupinou
Bečkovi chlapci
v Lábe
19.10. od 19:00 v priestoroch ZŠ Láb
Vstupné 8 Eur
Vstupné si môžete kúpiť na obecnom úrade v Lábe,
alebo na tel. čísle 0911116700

Pohostinstvo ČAPAŠ
Vás pozýva
na 15. ročník
MEMORIALU
DODA PETŘEKA
vo varení
hedeového guláša
Dňa 12.10.2019
od 10.00. hod.
Zahavte Vám srdiečkom živa hudba

Obraz, ktorý obletel svet

Lábsky kroj a parta boli vystavené na úspešnej výstave v Bratislave. Pre tých, ktorí nestihli prísť na túto v poradí už 39. výstavu do Klarisiek a zároveň oslavu 5. výročia projektu *Party* v 21. storočí, uverejňujeme veľmi obdivovaný obraz Láb. Máme byť na čo pyšní.

Počas 28 dní výstavu navštívilo 13 500 návštevníkov zo Slovenska aj z celého sveta. Na výstave ste si mohli vychutnať 50 obrazov dievčat v partách, 6 obrazov z novej edície (Zahraniční Slováci).

Maruška Kovárová

Škôlka volá!

Prešiel čas prázdnin slnkom zaliatych, vraciame sa od mora, či hôr, do tých našich známych tried i na školský dvor.

Predtým, než sa tak stalo, patrí špeciálna vďaka pani Lucii Sivákovej za bezplatné vytepuvanie detských ležadiel, skvelým chlapcom z DHZ

Láb za pomoc s vyčistením odpadových rúr a septikov, tiež zriadovateľovi za pomoc s vymalovaním spálne vo Včielkach a dodaním a výsadbou okrasných rastlín na školskom dvore.

S novým školským rokom sme v materskej škole privítali tiež novú pani riaditeľku Mgr. Dagmar

Šteffekovou. Pod jej taktovkou sa k 2. septembru 2019 naša škôlka v štyroch triedach zaplnila dážďom 87 detí, z toho 36 nováčikov.

Všetky detičky už usilovne pracujú a s oporou pani učiteliek sa radostne zapájajú do aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu. Zároveň sme sa stihli rozlúčiť s letnou sezónou prostredníctvom našej už tradičnej akcie „Rozlúčka s letom“, počas ktorej si deti so svojimi ro-

dičmi vyrezali strašidielka z tekvic a opiekli dobroty nad ohníkom.

Nuž, pani Jeseň, vstup a prines nám v tomto školskom roku veľa zábavy, hier a poznatkov.

Našej pani riaditeľke vo svojej práci rovnako želáme veľa zdaru a úspechov, aby sme mali spoločne dostatok energie, lásky a trpezlivosti pri výchove a vzdelávaní detičiek v našej škôlke.

Janette Števáková

Začiatok školského roka v znamení prvýkrát

Prvýkrát išlo do školy 36 prvákov! Pre našu školu niečo výnimočné! Dve prvé triedy – 1. A a 1. B. 21 chlapcov a 15 dievčat nastúpilo spolu s rodičmi 2. 9. na školský dvor, s veľkou taškou, kyticou a so zvedavými očkami čakali, čo sa to v tej škole bude diať. Majú za sebou už prvé týždne, obzreli si všetkých veľkých žiakov a spoznali už aj zákutia školského dvora. Prajeme im veľa úspechov, radosti a žiacku knižku plnú samých jednotiek.

Prvýkrát sa v našej škole stravujú všetci žiaci! Nielen preto, že sú obedy zdarma, ale aj preto, lebo jedlo, ktoré pripravujú naše pani kuchárky, je veľmi chutné. Aj doteraz sa stravovalo v školskej jedálni okolo 80 % žiakov, je to veľká zásluha za-

mestnankýň, ktoré pracujú v jedálni a pod vedením pani vedúcej sa snažia, aby jedlo bolo nielen výživné, ale aj chutné.

Prvýkrát bola v našej škole Dominika Cibulková, tenistka svetového formátu. Ukázala našim deťom od 1. do 4. ročníka, že hodina strávená v telocvični môže byť zábavná, s jej povestným „pome“ dokázala, že všetci sú skvelí športovci! Na záver ocenila najšikovnejších.

Ďakujeme Dominike za návštevu, v ďalšom živote jej prajeme veľa šťastia a úspechov.

Žena s veľkým srdcom: sestrička Anna Dávidová

Bola mojou sestričkou, kolegyňou, je doteraz priateľkou. V dnešných dňoch sa dožíva vzácného jubilea. Touto cestou jej prajeme z Lábu hlavne veľa zdravička a pohody v kruhu svojej milovanej rodiny.

Prvé roky života dieťaťa sú veľmi dôležité pre ďalší vývin. Sestrička Anička sa starala o najmladšie batolátá, všetky deti v jasliach ju poznali po mene a keď ju zbadali medzi dverami, bolo po plači. Na obrázku je ako mladučká sestrička s kolektívom. Tieto vzácne ženy sa o nás s láskou starali. Vtedy som chodila do jasličiek aj ja a teraz máme už stretávku zo základnej školy po 50-tych rokoch...

Maruška Kovárová

Cvičenie na multifunkčnom ihrisku. A čo ďalej?

Tento rok sme opäť zvolili zdravý pohyb na čerstvom vzduchu. Ďakujeme vedeniu OŠK Láb za možnosť cvičiť počas letných prázdnin na multifunkčnom ihrisku! Naše tréningy boli efektívne, všestranné, aj zábavné. Cvičili sme všetci bez rozdielu veku a aktuálnej športovej výkonnosti. Vďaka rozšírenej ponuke cvičení (TOTAL Body, KRUHÁČ, Body Balance) si každý vybral cvičenie podľa svojej chuti. Mnohí ste si skúsili cvičiť na boso aj na dynamických tréningoch a otestovali ste si tak, v akom stave je vaše telo a čo ešte viac dokážete a môžete pre seba urobiť, aby ste žili a cítili sa lepšie. Každý tréning obsahoval funkčné cviky, potrebné nielen pre krásnu postavu, ale najmä pre bezproblémový pohyb v bežnom živote. Sme hrdí na všetkých, čo si prišli s nami spríjemniť leto, bolo vás úžasných 45. Niektorí

ste chodili pravidelne, niektorí len občas, každopádne ďakujeme všetkým za dôveru a tešíme sa na ďalšiu sezónu vonku!

Momentálne pokračujeme v cvičení pre dospelých opäť vnútri v priestoroch starej školy. Máme zabehnutých, ale aj nových neustá-

le sa vzdelávajúcich inštruktorov. V septembri sa začal nový školský rok a my začíname s našimi originálnymi cvičeniami pre deti zameranými na ich zdravý rozvoj a to doslova od hlavy po päty. Zdravé chodidlo, postavenie panvy, správne držanie tela, prevencia pred bo-

lestami hlavy, kompenzačné cvičenia dnešného života mladých ľudí, ale aj jednostranne orientovaných športovcov. Všetko, samozrejme, hrovou a zábavnou formou s tradičnými aj netradičnými pomôckami. To je „Fun4Little“ pre 3 – 5 ročných a „Fun4Kids“ pre 6 – 10 ročných.

Dalšou našou práve rodiacou sa aktivitou je projekt „Nôžky naše zdravé“, ktorý vznikol za podpory vedenia Materskej školy Láb. Detičky naučíme, že nôžky nie sú len o plochej nohe, ale že zdravé chodidlo tvorí základ zdravého pohybu na celý život.

K rozšíreniu a neustálemu skvalitňovaniu služieb pre vás by vo veľkej miere prispela naša vlastná „cvičebňa“, vlastné priestory, ktoré by sme mohli využívať kedykoľvek, v ktoromkoľvek čase robiť niečo viac. Snáď sa nám náš sen raz splní...

Zuzana Pálinskásová,
„Move & Think“

jenským opevnením, podobne ako ďalší chotáry názov *Šance*.

Búrkové – jedno z najstarších chotárných miest, odvodené od miestneho názvu pre *borovicový les* – *Bory*, *Búri*. Nie je teda odvodené od búrky. Ani od búri, čo je pre zmenu miestny názov pre zeleninu pór.

Nový majír, Starý majír – chotárne osídlenia, menšie osady s hospodárskym zázemím pre zvieratá a čelad.

Cigánsky vršek – časť chotára oproti križu smerom na Plavecký Štvrtok, do 60. rokov minulého storočia aj s chatrčami cigánskej osady.

Kraciny – časť chotára s krátkymi a nie príliš veľkými pozemkami. Smerom na Ŕrtov mlyn, za potokom. V minulosti spojené s obcou klenutým tehlovým mostom.

Výbony – kadial sa vyháňal dobytok na pašu, pri ceste na Ŕrtových mlyn.

Na močidle – časť obce, kde boli vykopané jamy na spracovanie, močenie konope, v minulosti významnej technickej plodiny. Poskytovala mimoriadne odolné plátno a olej.

Kovárových jama – vodná plocha v blízkosti Močidiel. Oboje sa nachádzali za obcou pri ceste do Vysokej pri Morave.

Konopisko – časť, kde sa pestovalo konope, smerom na Zohor po pravej strane, tiež tam boli umiestnené družstevné skleníky.

Baugovňa – časť označuje zem za Konopiskami, smerom na Zohor.

Dúhé Dzili – Dlhé diely – časť chotára na ľavej strane cesty do Zohora. Označovalo dlhé lány zeme.

Pri boží muce – Pri božej muke, stále stojacej pri ceste na Zohor.

Šmolzí – skomolený nemec-ký názov, povodne *Úzke jazero – Schmall see*.

Centnůz – veľmi ukrytý pôvod. Označuje miesto, kde sa zlievalo viac vodných tokov – dva alebo tri a miesto sa tak nazvalo *Zúteča*. Menované v starých prameňoch ako Zutus, Zutuche.

Hovnáv – pekne írečito skomolené – názov potoka a mokryny. Prvá možná asociácia klame – pôvodné slovo je *Hobe Au*. V nemčine označuje vysoký luh, teda niečo, čo bolo vyššie ako zaplavené miesto okolo. Dnes tiež názov pre vodný tok vytekajúci z Centnůza.

Feld – z nemčiny, názov pre pole. Spisovateľ Štefan Moravčík z blízkeho Jakubova spomína tiež miestne pomenovanie *Krvavé Feldy*, ako spomienku na bojové stretnutie medzi labancami a kurucmi. Labancami sa označovali cisárski vojaci z obdobia stavovských povstaní, kuruci boli vojaci bojujúci za Rákocziho.

Cisárske, Cisárky borník – časť chotára označujúca pozemky alebo borovicový les pod cisárskou správou. Cisárovná Mária Terézia vydala rad nariadení, ktorým zlepšovala hospodárenie v lesoch, prikazovala zalesňovanie po ťažbe. Borovicové lesy mali vzniknúť ako ochrana proti erózii piesočnatej pôdy Záhoria. V minulosti tu bol prechod cez železniciu s ručne obsluhovanými rampami a stavidlom, na ceste do Lozorna.

Presípáky – chotár pri Cisárskom borníku, mohlo označovať pieskové duny, ktoré sa presýpali.

Štirka – štvorka. Pravdepodobne ostalo po geodetickom mapovaní, keď geodeti takto označovali

parcely. Od nich mohlo prejsť do miestneho názvoslovia. Dnes zalesnené.

Konský cinter – pri Štirke, miesto v lese, kde sa zakopávali zdochnuté kone.

Kremža – asi najväčšia záhada, niekde nazvané podľa kremeňa nachádzajúceho sa na danom mieste. V našom piesčitom kraji to asi nebude tak. Ide o veľmi staré slovanské meno, ktoré prevzali pre označenie rieky a mesta a aj Rakúšania – Krems. Môže súvisieť ešte s keltským názvom pre cesnak (crem) – miesto, kde bolo veľa divokého cesnaku. To by bolo ale naozaj veľmi staré pomenovanie, Kelti od nás odišli okolo roku nula.

Múniská – pozemky medzi školou a potokom.

Mokří les – listnatý les pri ceste na Lábske jazero.

Okolie Lábu bolo značne mokré, s vodnými plochami, po mnohých ostali len názvy. Vrbý, topole, trstie a vždy zelený podrost naznačujú vyššiu hladinu podzemnej vody.

Kornelove jazérko – malá vodná plocha pri poľovníckej chate, dnes suché, pokryté trstím.

Smějových jazérko, Huboké jazérko – pod lesom po oboch stranách cesty cez Muáky.

U starej šopi – časť lesa pri Smějových jazérku.

Hornovské – les za Mlákami, pri Hubokém jazérku.

Písečné – bývalé rozsiahle plytké jazero, dnes vyschnuté a zarastené trstím, tiež les okolo, pri ceste na Jakubov vpravo.

Farské – chotár vo vlastníctve fary, dnes je tam postavená škola.

U Jurových stodoli – stodola stávala na mieste dnešného obecného nájomného domu, zhorela v 80. rokoch minulého storočia.

Na stáve – miesto prehradenia potoka, stáv, pri Jurových stodole.

Pašoviska – zem za kanálom Malina smerom na Lábske jazero, miesto na pasenie dobytky.

Zbitki – Zbytky, nazývali sa tak malé kúsky zeme, ktoré ostali – *zbili* po delení veľkých panských alebo cirkevných veľkostatkov. Na ceste k Lábskemu jazeru, pred kanálom Malina. Počas druhej svetovej vojny tam stával pracovný tábor pre občanov židovského pôvodu. Kanál Malina volajú v Zohore tiež Židovský kanál, podľa jeho staviteľov.

Múáky, Babna – názvy hovoria za seba, zamokrené časti chotára.

Zorhap – listnatý les za Lábskym jazierom.

Tento výpočet našich chotárných názvov určite nie je úplný a tiež pôvod názvov môže byť niekedy iný. Ich zaznamenaním a umiestnením do krajiny môžeme vyjadriť kontinuitu prežívania v našej obci a tak trochu vzdať hold generácií ľudí, ktorí tu boli pred nami. Je chvályhodné, že niektoré názvy prešli aj do oficiálneho pomenovania ulíc.

Pri zbere názvov som využil debatu vo facebookovej skupine Láby. Osobitne ďakujem môjmu otcovi za lokalizáciu názvov do terénu. Tiež som využil zdroje z internetu a doleuvedených článkov.

Zdroje: <https://www.zahorskemuzeum.sk/prve-pisomne-zmienky-o-obciach-juzneho-zahoria/>
<https://malackepohlady.sk/?p=1579>
<http://pastekar.blogspot.com/2017/01/povod-nazvu-morava-viacerych-prilahlych.html>

Ing. Marián Benkovič

Lábske potoky v minulosti a dnes [1]

Pred nejakým časom som išiel pešo z dediny na Vršok. Zastavil som sa na moste s cieľom pozrieť si, ako tečie potok, ktorý som v detstve tak mal rád. Ako deti sme počas prázdnin na ňom strávili veľa času kúpaním, šantením a snahou chytiť do ruky, alebo koša nejakú, hoci aj maličkú rybičku. No bol som veľmi sklamaný, lebo na pravej strane mosta plynová rúra a vysokou burinou zarastené obidva bývalé prístupy k vode potoka, takmer mi znemožnili pohľad na vlastnú vodu potoka. Po krátkom zamyslení som prišiel k názoru, že v súčasnej dobe si obidva lábske potoky tečú len tak, samy pre seba, bez akejkoľvek súčinnosti s denným životom dediny.

Tento negatívny pocit bol štartovacím impulzom, aby som pripomenul rovesníkom a priblížil mladším generáciám obyvateľov terajšieho Lábu minulosť lábskych potokov. Čo potoky pre dedinu znamenali, jednak po stránke vodohospodárskej a mlynárskej, lebo máloktorá dedina mala na krátkom úseku niekoľkých kilometrov na jednom potoku štyri mlyny. Že potoky boli prirodzenou súčasťou dennodenného života nielen jej obyvateľov, ale slúžili aj pre hospodárske a domáce zvieratá.

Názvy potokov

Názvy potokov OLIVA a MOČIARKA, oficiálne uvádzané v povojnových mapách neboli v minulosti obyvateľom Lábu vôbec známe a zažitú. Ja osobne som sa o nich dozvedel až teraz z novších máp pri písaní tohto článku.

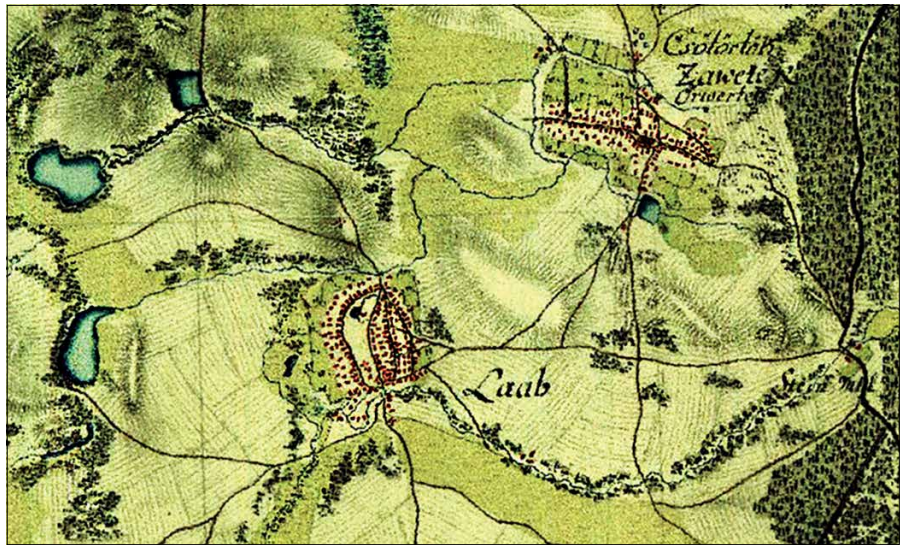
Potok OLIVA sme nazývali POTOK, niekedy sa o ňom hovorilo aj ako NA STAVJE.

Je zaujímavé, že na starých a starších mapách napr. z rokov 1783, 1889, 1938, 1934, (o ktorých bude v ďalšom ešte reč), tento potok nemá ešte žiadne meno a preto sme ho nazývali len ako POTOK.

Potok MOČIARKA sa pôvodne nazýval Stumbach (nemecký názov), hovorovo ŠTUMPOCH. Všeobecne bol nazývaný aj ako STARÝ POTOK.

Čo hovoria staré mapy?

Najstaršia mapa, ktorú som našiel a v ktorej je aj obec Láb má názov: Vojenské mapovanie 1 z roku 1783 (obrázok č. 1). Táto mapa poskytuje veľa zaujímavých a veľmi prekvapivých faktov, aj vzhľadom na NOVÚ KNIHU O LÁBE. Poskytuje informácie o tom, ako vyzerala mapa samotnej obce Láb, ako aj uspo-

Obrázok č. 1

riadania ciest, jazier a potokov v jej chotári v roku 1783, čiže pred 236 rokmi.

Potok Oliva (obrázok č. 2)

Do neho sa zlievajú viaceré menšie potoky resp. potôčky. Sú to severná a južná vetva, ktorých pramene sú východne od Plaveckého Štvrtka. Južná vetva pritom pretekala v Plaveckom Štvrtku cez jazierko situované v priestore pod ich cintorínom a dodnes sa tento priestor nazýva U RYBNÍKU, kde bol aj mlyn, tak ma informoval starosta pán Radoslav Benkovič.

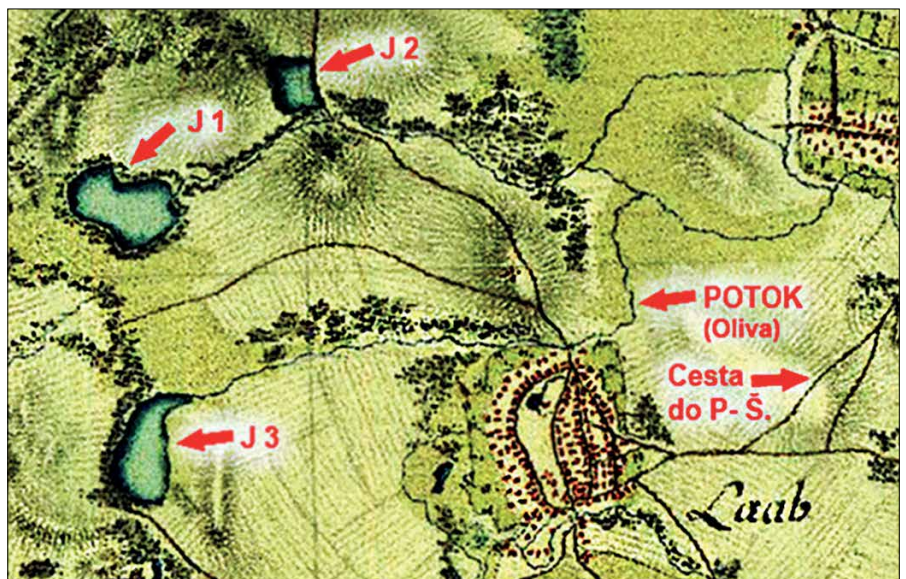
V Lábe sa do tohto potoka vlievali dve hlavné vetvy menších potokov. Potôčik, ktorý vychádzal najprv z jazera (J1) nachádzajúceho sa pravdepodobne na Lúkach.

Pretekala cez jazierko (J2) pri Starom dvore (Starý majer), križoval cestu do Jakubova a pokračoval Bahňami ďalej. Pod Vrškom urobil oblúk doprava a potom kolmo križoval cestu

na Vršok a Drahy. Hneď za mostom do neho vtekal potôčik, ktorý vytekal z jazierka (J3), ktoré sa nachádzalo v priestore za Stranami. Na Kúte sa potok Oliva spojil s potokom Štumpoch a spoločne tiekli smerom na juh.

Potok Štumpoch, Močiarka (obrázok č. 3)

Tento potok na mape znázorňujem od Kamenného mlyna po Mokrý les. Veľkou zaujímavosťou tejto mapy z roku 1783 je, že tiekol cez Láb priamo, bez mlynského náhonu. Tým, že potok vyviera za Jablňovom na úpäť Malých Karpát, javil sa ako dravý potok, a preto pri väčších dažďoch spôsoboval v Lábe záplavy. To uvádza aj Nová kniha o Lábe na strane 232 „Stav vodstva“. Na tejto mape sú uvedené tri mlyny – Kamenný mlyn a neskoršie nazvané mlyny Ortových a Pindrových. Mlyn Ambrových v dedine táto mapa ešte z roku 1793 neuvádza, hoci uvedená kniha na strane 53 „Mlyny a výrobné“ v zápisnici z ka-

Obrázok č. 2

nonickej vizitácie z roku 1783 uvádza už tri mlyny okrem Kamenného mlyna (tento nepatri do chotára Láb, ale Plaveckého Štvrtku).

Poznámka: Keď táto mapa vyšla v roku 1783, tak určite bola spracovávaná niekoľko rokov pred tým, ako vyšla. Mapa znázorňuje potok tak, že všetky mlyny na ňom boli v tom čase prietoché, bez mlynských náhonov.

Ostatné zaujímavosti z mapy 1783

Vtedajšia dedina Láb sa rozprestierala len medzi obidvomi uvedenými potokmi v mieste, kde obidva potoky si boli k sebe najbližšie. To malo dve výhody. Praktická výhoda bola v tom, že severná a južná časť dediny mala blízko „svoju vodu“ pre osobný a hospodársky život. Strategickou výhodou pre obidve časti dediny bolo, že mali „svoju vodu na hasenie“ v prípade požiarov. V tom čase to bolo veľmi dôležité, lebo vtedajšie domy mali slamené strechy. Na Vřísku a Drahách neboli vtedy ešte žiadne domy, existovala však už kaplnka sv. Vendelína.

kopáný kanál, ktorý spája Ortových mlyn s Mlynom Pindrových na Kúte. Jeho úlohou bolo odľahčiť množstvo vody z potoka Štumpoch, ktorá pôvodne celá pretekala cez dedinu Láb. Týmto opatrením sa znížilo nebezpečenstvo záplav v dedine. Na tie doby je to vynikajúce technické riešenie ochrany obce Láb pred záplavami, ktoré spôsoboval potok Štumpoch.

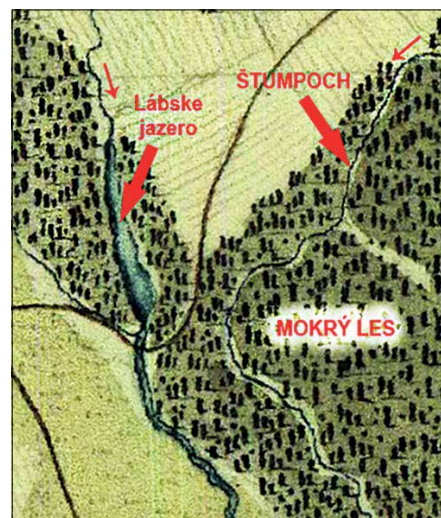
Tento systém derivačného kanála proti záplavám má v súčasnosti vybudovaný aj mesto Viedeň. Nazýva sa Donaukanal.

Ortových mlyn mal v tom čase vybudovaný už mlynský náhon.

Mapa má tiež zakreslenú železničnú trať, ktorá prechádza cez Plavecký Štvrtok.

Na Vřísku a Drahách sú už niektoré domy. Do Plaveckého Štvrtka už viedla cesta, ktorú poznáme aj dnes.

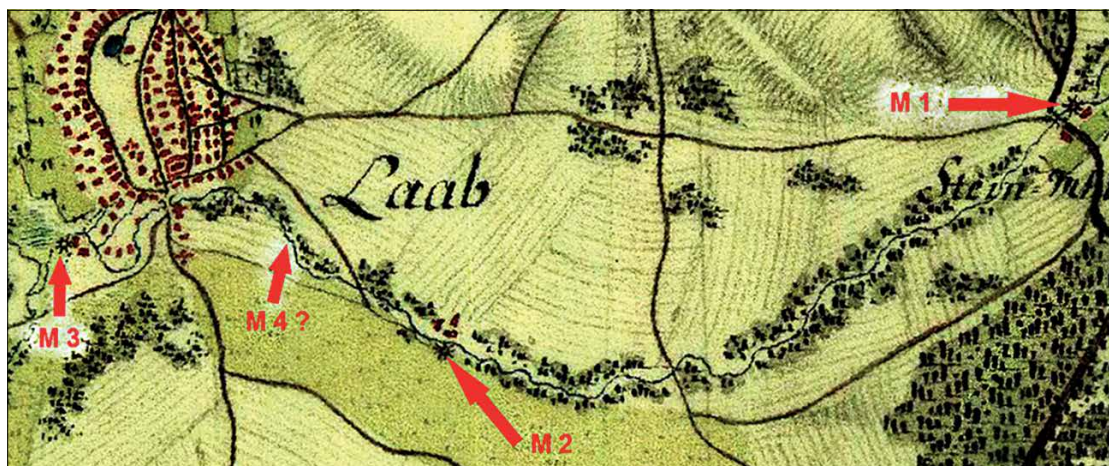
Minulosť jednotlivých potokov budem v ďalších číslach Lábskych novín popisovať na základe mojich osobných zážitkov, skúseností, vedomostí, postrehov, faktov a skutočnos-

Obrázok č. 4

obdobiu zodpovedá stará topografická mapa 25000 z roku 1955.

Na tejto mape je jasne vidieť, že okrem dvoch potokov, bola obec Láb v minulosti obkolesená z troch strán mokraďami, drobnými močiarimi, ktoré v súčasnosti už neexistujú. Tým môj zámer písať o lábskych potokoch len ako takých, nadobudol ďalšie dimenzie – klimatickú a ekologickú. Každému potoku venujem samostatnú časť doloženú jeho mapou z roku 1955 a mojimi fotografiami zo súčasnosti. Uverejnené budú v ďalších číslach

Obrázok č. 3

Grínava mala vtedy len jeden rad domov. Tým sa stalo, že stred dediny bol vtedy prázdny, bez domov. V Grínave na severnej časti tohto námestia bola veľká mláka. Tá sa tam nachádzala ešte v čase môjho detstva. Menšia mláka bola v priestore, kde bol neskoršie postavený dom a krčma rodiny Tomáša Malinovského. O tejto mláke mi ako pamätník rozprával aj môj otec Ján Sirota, ročník 1912, že ako deti šantili na tejto mláke. Cesta do Plaveckého Štvrtka vtedy viedla len cez Stránky v dvoch smeroch. V tom čase ešte neexistovala železnica prechádzajúca cez Plavecký Štvrtok.

Na Kúte sa do Štumpochu vlieval potok Oliva. Ten prešiel potom celým Mokrym lešom a v istom mieste tiekol aj v blízkosti Lábskeho jazera (obrázok č. 4). Do jazera však nevtiekal, lebo jazero malo samostatný prítok zo severnej časti. Z Mokrého lesa potom potok pokračoval smerom na juh. Do Moravy sa vlieval pri Devínskom jazere, ale už pod menom Heubrod.

Mapa Vojenské mapovanie 3 z roku 1889

Túto mapu uvádzam práve preto, že sa v nej objavuje tzv. derivačný kanál. Je to umele vy-

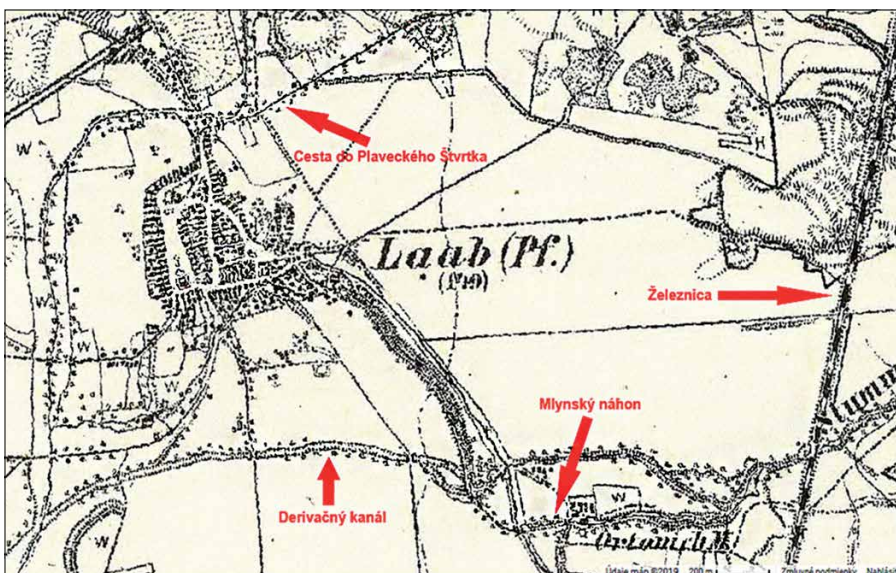
tvorený, ktoré vtedy reálne existovali v období od môjho ranného detstva (narodený som v roku 1936) až po rok 1956 (1. ročník vysokej školy, kedy sme sa odsťahovali z Lábu). Tomuto

Lábskych novín pod názvami:

Časť 2 – Potok (Oliva)

Časť 3 – Potok Štumpoch (Močiarka)

Ing. Vojtech Sirota

Obrázok č. 5

Viac ako storočná tradícia nosenia lábskych krojov sa tradovala na slávnostných podujatiach v Lábe. Neboli to len cirkevné sviatky, ale aj svetské príležitosti, na ktorých sa Lábjané radi prezentovali vo svojich krásnych krojoch.

Čo je to tradícia a ako vzniká? Niekedy používame slová, ktorých význam a hĺbka nám uniká. Tak je to aj s týmto slovom. Aby vznikla tradícia v konaní nejakých aktivít, vždy si to vyžaduje ľudí, ktorí sa aktívne podieľajú na prípravách a udržiavajú tieto aktivity pri živote, hľadajú svojich nasledovníkov a odovzdávajú im svoje skúsenosti. A udržať

Procesia s krojovanými dievčatami

Naše tradície

tradíciu prezentácie krojov nie je jednoduché. Vždy si to vyžadovalo a vyžaduje zapálené duše, ktoré nepočítajú svoj čas a námahu, ktorú si vyžaduje údržba krojov (pranie, žehlenie), šitie a vyšívanie chýbajúcich, alebo zničených častí a aj samotné obliekanie do krojov.

V minulosti sa o kroje starali starénky a prastarénky, ktoré s láskou a trpezlivosťou kroje šili a dbali o to, aby boli vždy v poriadku, pripravené k použitiu, ale aby sa aj zachovali pre ďalšie pokolenie. Látky na kroje sa kupovali vo Viedni, kam chodili predávať zeleninu. Šikovné dievčatá, ktoré chceli byť na nejakú príležitosť oblečené v kroji, si vedeli pozháňať kroj po častiach. No a niekedy aj zabudli vrátiť, a tak sa niektoré kroje postrácali. V sedliackych rodinách

väčšinou mali dievčatá a mladé ženy svoje kroje. Celé kompletne kroje sa udržali len v domoch, v ktorých ich veľmi strážila gazdiná. V dávnejšej minulosti ak bola nevesta v kroji, aj družičky boli tiež v kroji. Na fotografii je nevesta s družičkami zo svadby Terezy a Františka Siváka.

Pokiaľ pamäť siaha, vieme, že kroje šili starénka Eva Zálesňáková s dcérou Evou na Chríbe. Krojom sa tiež venovali u Sirotovcov, Lukáčkov, Bartalských. Do krojov obliekali aj starénka Janky Kolandrovej – Alžbeta. Janke kroje učarovali a stali sa pre ňu srdcovou záležitosťou. Tieto ženy a rodiny posunuli postupne štafetu mladším. Šitiu krojov a ich obliekaniu sa začala venovať pani Mária Kainová, pani Jozefka Kovárová a ďalšie lábske ženy.

Krojované dievčatá v r. 1954

Na fotografii sú krojované dievčatá z roku 1954.

Vtedy mladučké dievčatá a dnes už osemdesiatničky sú: Mária Matľoková, Rozália Hanzelová, Simona Zedková, Tonka Puškáčová, Mária Zálesňáková, Marta Kolandrová, Irena Budajová, Mária Vajarská,

Mária Súkeníková a Milka Kimličková. Bohužiaľ, niektoré už nie sú medzi nami.

V 50. rokoch sa už kroje nenosili, ale už začali chodiť po dedinách kupci aj pracovníci múzeí a skupovali kroje. Veľa krojov sa tak z dediny vytratil, a potom sa veľmi ťažko začali kompletizovať, keď začal folklór ožívať. Vznikali rôzne folklórne slávnosti, prehliadky – Východná, Strážnica, Horehronské slávnosti, a to boli príležitosti na obnovenie krojovej tradície. V súčasnosti znova nastala určitá renesancia a pribúda príležitostí reprezentovať svoju obec, región v kroji. Obava, že tá tradícia zanikne, je teda zbytočná. Ľudia mali vždy v sebe cit pre krásu a obdiv k tým krásnym vyšivkám. Teraz sa už dajú kúpiť pekné a vhodné látky aj tu. Čo môže byť nedostatkové, to sú tie šikovné vyšivačky. Náš kroj je krásny, ale náročný na tú jemnú krásnu vyšivku. Ani v minulosti nebolo veľa žien, ktoré to dokázali. Vážme si všetky tie ženy a dievčatá, ktoré stáli na začiatku tejto tradície, s láskou a nadšením ju udržiavali a udržiavajú do dnešných čias.

RNDr. Valéria Šimáková,
Janka Zálesňáková

Nevesta s družičkami

Chronologický prehľad histórie futbalu a športu v obci Láb

2002–2014

Založenie Dievčenského futbalového klubu pod vedením p. Helyny Raucherovej,

2016–2019

Zmena názvu klubu na OŠK Láb, predsedovia pp. Pavol Koporec (2 roky), Pavel Chmela (súčasný),

Prehľad uvádza len základné údaje a osoby, ktoré v danom čase prevzali zodpovednosť nad činnosťou klubu a obetovali pre futbal a šport v Lábe svoje zdravie, voľný čas, ktorý mohli

Pokračovanie na 12. strane

V tejto časti vám predkladáme stručný prehľad histórie futbalu a športu v Lábe. Z dôvodu obrovského množstva údajov, mien, fotografií, sme sa rozhodli predložiť vám základné fakty podľa nasledovných období.

1929–1932

Založenie klubu pod názvom ŠK Láb, zakladatelia pp. Ján Vlček, František Klíma, František Zálesňák,

1932–1934

Zmena názvu klubu na ŠK Tatran Láb, predseda p. Jozef Kolandra,

1934

Zánik klubu,

1941–1945

Obnovenie klubu, predseda p. Rudolf Maštrla,

1945–1960

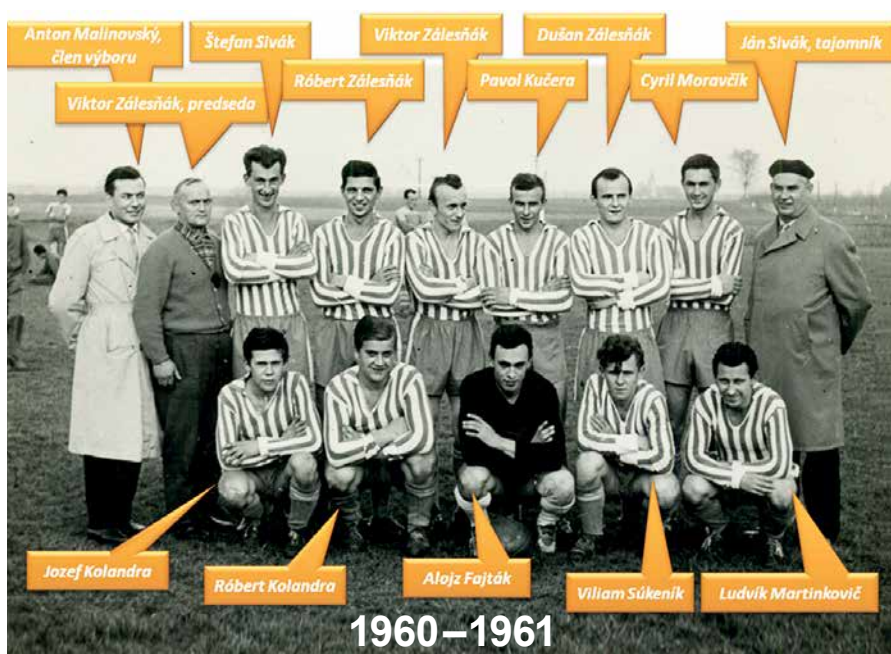
Zmena názvu klubu na TJ Sokol Láb, predsedovia pp. Martin Sivák (2 roky), Ján Sivák (3 roky), Jozef Kolandra (6 rokov), Ondrej Zálesňák (2 roky),

1960–1991

Zmena názvu klubu na TJ Družstevník Láb, predsedovia pp. Viktor Zálesňák (10 rokov), Jozef Morávek (2 roky), Pavol Lisý (3 roky), Jozef Kolandra (2 roky), Rudolf Chmela (14 rokov),

1991–2016

Zmena názvu klubu na ŠK Láb, predsedovia, Peter Kimlička (3 roky), Lubomír Lisý (1 rok), Pavol Koporec (4 roky), Vladimír Valúch (1 rok), Laurie Farmer (4 roky), Rudolf Ledník ml. (1 rok), Marian Bučák (1 rok), Cyril Moravčík ml. (1 rok), Miroslav Kovár (1 rok), Ladislav a Magda Zábojníkovci (2 roky), Rudolf Ledník ml. (6 rokov),

TJ Družstevník Láb (1977 – 83)

Chronologický prehľad histórie futbalu a športu v obci Láb

Dokončenie z 11. strany

venovať svojim rodinám. Podrobnejší pohľad na históriu futbalu a športu v Lábe je spracovaný doc. Ing. Mariánom Božíkom, PhD., na videoprojekcii, ktorá bude k dispozícii v priebehu osláv. Vznesené akceptovateľné pripomienky budú následne doplnené.

Zámery do budúcnosti

Prioritou OŠK je udržanie a rozvoj mládežníckeho a seniorského futbalu v obci. Vytváranie dôstojných podmienok pre športovo a kultúrne spoločenské využitie športového areálu. V súčasnosti prebiehajú stavebné úpravy objektu hlavnej tribúny, v ďalších etapách je naplánované

Dokaro, a. s., Kovostav Sk, TAMAT, Elektricita, Fepax, PCI, Fasádička, Lina, Pospo, s. r. o., ZVARKON, s. r. o., EMPE, W3LD Slovakia, studneklamo.sk, SakiTrans, PROMI projekt.

Zároveň patrí poďakovanie ostatným anonymným darcom a občanom, ktorí prispeli na

Seniory OŠK Láb z rokov 2016–2019. Hráči, ktorí sa zaslúžili o postup do IV. ligy ObFZ: Marek Arpáš, Róbert Brodzianský, Mário Ďurica, Martin Galajda, Andrej Hýll, Roman Horváth, Milan Juriga, Radvan Juriga, Anton Kain, Róbert Kain, Roman Kostka, Martin Lenner, Milan Matyáš, Erik Miklušičák, Alex Novotný, Adrián Sabol, Marek Staško, Bratislav Toman, Štefan Varga, Sebastián Voltemar a Igor Gábriš – tréner.

OŠK v Lábe – súčasnosť

V tejto časti predkladáme prehľad mužstiev Obecného športového klubu v Lábe pôsobiacich v súťažnom ročníku 2019/2020.

A mužstvo seniorov – IV. liga BFZ

Pod vedením realizačného tímu Igora Gábriša – trénera, Daniela Strolku – vedúceho mužstva, fyzioterapeuta Mareka Staška, úspešne vstúpilo ako nováčik do súťaže, po štyroch kolách je bez straty bodu na prvom mieste.

Spoločné družstvo starších žiakov

(Láb/Jakubov) Pod vedením realizačného tímu Ivana Hrebeňa – trénera, Richarda Kucha – vedúceho mužstva, ktorých tréningový proces aj zápasy sú Lábe, vstúpilo do súťaže úspešne víťazstvom 3:1 v Slovenskom Grobe.

Spoločné družstvo mladších žiakov

(Jakubov/Láb) Pod vedením Pavla Kalakaya – trénera, ktorý svoj tréningový proces a zápasy realizuje v Jakubove je mužstvo v príprave.

Prípravka

Pod vedením realizačného tímu Ivana Polláka, Milana Zivčáka, Mariana Moravčíka, Laca Ondriáša, zahájilo svoju prípravu 27. 8. 2019.

Naša mládež úspešne pokračuje v 90-ročnej tradícii lábskeho futbalu.

vané dobudovanie celého areálu podľa spracovanej projektovej vízie. Splnenie bude závisieť od finančných možností klubu a dotácií.

Hlavným sponzorom je Obec Láb, medzi ďalších sponzorov patria tieto právnické a fyzické osoby:

činnosť a podporu futbalu v obci vo finančnej resp. naturálnej forme.

Záverom nám dovoľte pozvať vás na všetky športové a kultúrne spoločenské podujatia organizované na našom štadióne. Tešíme sa na vašu účasť!

Výbor OŠK